

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת נדרים

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ב ואלו מותרין

גמ' יג: - טו:

מתפיס בדבר האסור לא חל [ידור נדר לה' - בדבר הנדור]

ע"ה לאשתנו (לרבא): "הרי את כאימא" (דבר האסור) צריך פתח מדרבנן - ממקום אחר (לר"ן - לא בכבוד אמו)

ע"ה שנשבע (ראב"ד - נודר) בתורה בעי שאילה

ת"ח א"צ [דעתו אגוילין] חוץ מס"ת בידו [דעתו על אזכרות] לל"ב

במה שכתוב בה - מותר רק כשס"ת על ארעא לל"ק אא"כ אמר בה ובמה שכתוב בה

קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר

רב יהודה אמר רב (ר"ן להל') - אל ישן היום [לא מזדהיר בתנאה]

ר"נ - ישן היום

שבו' \ נדר שלא אישן ג' ימים מלקין וישן לאלתר

קונם שאני ישן היום - לרבינא (ר"ן טז: להל') כל יחל מדרבנן

איני משמשך לא חל [משתעבד], הנאת תשמישך עלי חל [אין מאכילין איסור]

ר"ן

דבר הנדור א"צ קרא - לא גרע מידות

לר"ן מתפיס בשבועה לא מהני - אין נדר על החפץ

לראב"ד דעתו על הזכרות שבתורה הוי דבר הנדור [כתיבה לשמה, דעתו על קרבנות הכתובין]

קונם עיני בשינה - לוקין בשבו' [שבו' שוא], לר"ן בנדר לא חל

שאת נהנית לי אם תלכי -

ר"ן - היא לוקה ולא הוא [בל יחל אדבור]; רמב"ם - הוא לוקה ולא היא

ככר עלי היום אם אלך למחר - באכל יום א' בשוגג (שכח תנאו של איסור הליכה) מותר לילך מחר

הנאת תשמישך עלי - אוסר על עצמו וחל מדרבנן וממילא פקע שיעבודא [עוקר דאו' בשב ואל תעשה]

מצות לאו ליהנות - הקיום לא חשוב הנאה אבל הנהנה מיקרי "הנאה"

ר"ן עט: - תלה נדרו ב"אם" משמע שתחול לאחר שעבר על תנאו אא"כ אמר "מהיום"

גמ' טו: - טז:

ר"ן - מודה ר"מ לשובעה לא אוכל לך אסור [לר"ן - איסורא בלי ממונא]

שבו' שאוכל = דלא אכילנא: במסרבין ואומר לא אכילנא; "שאי אוכל"

נדרים חלין על מצות [לה' כל יחל דבר]

ולא שבו' [אין לאו: כל יחל דבר] - אבל מיחל לחפצי שמים; (ר"ן - אביי - סברא - לא כל הימנו

להפקיע עצמו משא"כ נדרים); אין קרבן: להרע או להיטב - רשות]

ר"ן - אבל לוקין משום שבו' שוא

הנאת סוכה עלי לרבא מותר [מצות לאו ליהנות]

ישיבת סוכה עלי אסור (לר"ן - סוכה לישיבתה; בשם תוס' - מזכיר החפץ = יש בו ממש)

ר"ן

בעי הוכחה דשאוכל דאכילנא משמע, וגמ' שבועות חולק

איסור סתם - אכילה והנאה משמע אא"כ פירש (ומותר בישיבה של מצוה)

לא מישתעי איניש "בחיי שבועה"

גמ' יז. - יח.

רב הונא - אין נזירות חל על נזירות (הריני נזיר היום, היום)
אא"כ הריני היום, למחר [מיגו דאיתוסף (ר"ן - חל יום א' = ל')] או שנים בב"א [נזיר להזיר] (חידוש לר"ן - ל' וקרבן ל' וקרבן) שמואל ורבה ורב המנונא - נזירות חל על נזירות [נזיר להזיר]
אין שבו' חל על שבו' [לר"ן - מושבע ועומד] חוץ מנשאל על הראשונה שבו' שלא אוכל תאנים, תנאים וענבים -
רבה - חל [מיגו דחל על ענבים, חל על שניהם לאכול כאחת]
רב הונא - לא חל (לא חל על תאנים, ושבו' בטל; הו"א בר"ן - רק לא חל על תאנים - דלא מהני כולל בשבו')

ר"ן

נזירות על נזירות = ל' וקרבן ל' וקרבן
חל בתוך זמן הראשונה, אבל למנות א"א
הריני נזיר אם אוכל - חייב נזירות על כל כזית אם יש התראות מחלקות (דאל"כ הוי "אכילה אחת")
לכו"ע אין נדר חל על נדר [תוס' - אין איסור חל על איסור] אלא לענין למנות ב' וי"מ דמח' רב הונא ושמואל אי נדר חל על נדר לחייבו שנים בלי כולל נדרים חלין על שבו' לבטלה ואולי אף לקיימה ולא להיפך [נדר יש בו אף איסור גברא - בל יחל (כל ל"ת = גברא)]

גמ' יח: - כ:

סתם נדרים להחמיר (לר"ן - הולכין להחמיר) [מעיייל לספיקא לר"י חוץ מספק חמור מודאי (נזיר)] (ור"ש חולק)
לר"ט בעי הפלאה
לר"י סתם תרומה בגליל מותר [אין מכירין תרומת הלשכה];
לר"א בר' צדוק - סתם חרם ביהודה מותר [סתם נדר להקל]
פירוש דבריו להקל, חוץ מע"ה לר"מ דעונשין (לר"י - שינהוג איסור כימי היתר, לר' יוסי - דיו ל' יום) ובעי שאילה עם פתח
לחכמים חרטה (ר"ן - כשממעו נדרו יותר משמע להחמיר)
לר"א אע"פ שטומאת משקין דרבנן אפי' ליטמא לרב, מ"מ ספק ליטמא טמא
{ אל תהי רגיל בנדרים, אצל ע"ה, אשה; ביישן; בנים יפים בזכות צניעות בתשמיש;
מאן מלאכי השרת רבנן; היתר "להפוך שלחן" }
בני ט' מדות (אסנ"ת משגע"ח) - בני אימה ואנוסה, שנואה, נידוי, תמורה, מריבה, שכרות, גרושת הלב, ערבוביא, חצופה

ר"ן

רמב"ן להל' - נדרים דאו' פתחינן בחרטה, והעובר ושואל צריך קודם לנהוג ימי איסור
תוס' חכמי צרפת - חוץ מנדר שא"א לקיימו ושיבטל מלאכת שמים - ומחמירין אז דטעון פתח